

Výklad listu Efezským

Exkurz: Křest

Co říká o křtu Bible?

Je to Ježíšův příkaz (viz již citovaný Mt 28,19 a Mk 16,15 a 16). *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.*

„Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen.“

Jedno z klíčových míst, hovořících o křtu, je v Ř 6,3.4. Zde cituji překlad dr. Petru, který je podle mého chápání Písma velmi výstižný: *„Což nevíte, že my všichni, kteří jsme byli křtem ponoření v Krista Ježíše, jsme tím křtem byli ponořeni do jeho smrti? Tím křestním ponořením do jeho smrti jsme byli spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď smíme žít úplně novým životem“.*

Křest je akt, který konáme my lidé, je naším vyznáním, že jsme se věrou stali zajedno s Kristem. Je to naše vyznání – zemřel-li Kristus, zemřeli jsme i my a vstal-li On z mrtvých, povstáváme i my k novému životu. Je to **obraz** toho, co se s námi stalo ve chvíli znovuzrození, že jsme v Kristu a s Kristem zemřeli tomuto světu a hříchu a že jsme povstali k novému životu.

Kdo má být pokřtěn?

Podle světla, které máme ze Slova Božího věříme, že křtěni mají být **jen věřící lidé** na základě svého vyznání víry v Pána Ježíše. Toto naše poznání se opírá o následující místa Písma: *Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen* (Mk 16,16).

Křest je ve spojení s vírou toho, kdo má být pokřtěn (např. Sk 8,26n). Křest bez víry je jen mrtvá ceremonie.

Zajímavý je sled slov Pána Ježíše: kdo **1. uvěří** a **2. pokřtí se**, spasen bude. Tedy nejprve víra, potom křest. Totéž pořadí máme i v listu Efezským 4: ... JEDNA NADĚJE, JEDEN PÁN, JEDNA VÍRA, JEDEN KŘEST, JEDEN BŮH A OTEC...

Podobně to říká Petr Židům, kteří se ho ptají, co mají dělat (Sk 2,38). *„Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého...“* Tedy nejprve je zde pokání (obrácení), což je změna smýšlení a je to první krok k záchraně skrze víru, a teprve pak následuje křest.

Obdobný postup (neprve víra, pak křest) vidíme v praxi prvních věřících. V Bibli máme jedno konkrétní místo křtu – je to známá událost křtu etiopského komořího (Sk 8). Když se komoří ptal: *„Zde je voda. Co brání, abych byl pokřtěn?“*, odpověď Filipova zněla: *„Jestliže věříš z celého srdce, je to dovoleno“* (ČSP). Filip položil důraz na opravdovou srdečnou víru, z *celého srdce*. Zřejmě by ho nepokřtil, kdyby komoří nevyzval: *„Věřím, že Ježíš Kristus je Syn Boží“*. Z toho vyvozujeme, že **víra je podmínkou pro křest**.

Z tohoto důvodu nekřtíme nemluvnátka ani malé děti, u nichž tato podmínka není splněna.

Rovněž tak nemůžeme pokřtít někoho, u něž není vidět pokání a od něhož neslyšíme vyznání víry ve Spasitele.

Jako důvod pro křest dětí se často uvádí příklad Kornelia (Sk 10) a příklad žaláříka ve Filipách (Sk 16). Zde je napsáno, *že se dal se všemi svými lidmi pokřtít*. (nebo také s celým svým domem). Podíváme-li se na tyto události pozorně, zjistíme, že Kornélius před Petrovou návštěvou svolal příbuzné a přátele (Sk 10,24). Také ze slov *hned se dal se všemi svými lidmi pokřtít* (Sk 16,33) nelze vyvozovat, že byly křtěny malé děti. Pod pojmem „dům“ v novozákonní době nebyla míněna jen dnešní rodina v úzkém slova smyslu, tedy rodiče a děti, ale starověká představa domu zahrnovala také služebnictvo a otroky. Vždyť ani nevíme, zda žalářík vůbec měl děti anebo zda už nebyly odrostlé. Podobné úvahy jsou jen spekulace a nelze na nich stavět tak závažnou věc, jako je křest. V celém Písmě není uveden jediný příklad křtu dítěte.

Skutečným podnětem pro křest dětí byl posun významu křtu – kdy se křest stal svátostí znovuzrození a děti byly křtěny proto, aby nezahynuly na věky. To je ale v rozporu se slovy Pána Ježíše: „*Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží.*“ (L 18,16) O jejich osud se bát nemusíme – patří Bohu.

Forma křtu

Za biblický opodstatněnou formu považujeme křest ponořením do vody a to z následujících důvodů:

1. Použité slovo „baptiso“ znamená ponoření – ne pokropení.
2. Z významu křtu v Ř 6,3.4 vyplývá, že křest je vyznáním toho, že člověk umřel světu a hříchu (a byl tedy pohřben) a že byl vzkříšen spolu s Kristem k novému životu. Tuto skutečnost vystihuje symbol ponoření = smrt a pohřeb a vnoření = vzkříšení. Pokropení tuto skutečnost nevystihuje. Jsem potěšen, že citovaný katolický překlad dr. Petruš překládá „křestní ponoření“.
3. Třetí důvod je historický. První křesťané křtili ponořením. Tak máme kromě biblické zprávy o křtu komorníka i historické důkazy o křtu ponořením. Mimo jiné uvádím také baziliku sv. Jana v Efezu, kde se zachovala křtitelnice – bazén, ve kterém se křtilo.

Samozřejmě tyto důvody jsou zdůvodněním praxe bratří – neměly by být důvodem ke sporům a roztržkám. Tam, kde člověk vírou přijímá svůj křest (který byl jinak), není důvod k tomu, abychom z toho „dělali vědu“ a považovali to za překážku společenství.